

Simularea examenului național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Încă din Antichitate, oamenii au meditat la relația gând-cuvânt. Iar cuvintele, adică învelișul concreșcut pe gând, au fost mereu puse în cauză. Dacă-i citești pe antici, îți vine să nu mai scrii niciun rând, ba chiar să nu mai vorbești, atât de mari sunt pericolele care pândesc exprimarea gândurilor prin cuvinte. Răstălmăcirea vorbelor scrise de tine, luarea lor ca scut de către oameni care au scopuri dubioase (celebrul *non idem est si duo dicunt idem*¹), formulările imperfecte, ambigue, și, nu în ultimul rând, folosirea vorbelor tale pe post de arme chiar împotriva ta sau împotriva celor pe care îi iubești. Nici măcar *Verba volant, scripta manent*² nu e adevărat, oricum ai interpreta aforismul³. Dacă nu scrii tu, scriu, oricum, alții, care ți-au auzit vorbele, iar lucrurile scapă și mai mult de sub control. Cuvintele, spune Stendhal, i-au fost date omului ca să-și ascundă gândurile. Scriitorii omniscienți au dovedit adesea valabilitatea acestui aforism, punând în opoziție ce rostesc și ce gândesc personajele. De-a lungul istoriei literaturii, gândul a fost întotdeauna problema. Nu numai problemă filozofică, ci și problemă de tehnică literară. Au apărut nenumărate modalități de a-l exprima, de la banala confesiune la plicticosul monolog interior sau de la stângaceea omnisciență la narațiunea egotistă. Scriitorul s-a luptat până la epuizare cu gândurile personajelor lui. La fel ca în viață, și în literatură gândurile duc greu. [...]

Pe scurt, e vorba de un fizician american care inventează o mașină de citit gândurile. Explicația ar fi că omul, când își rostește monologurile interioare, mișcă ușor coardele vocale, iar un aparat capabil să înregistreze aceste infime oscilații și să le transpună îți poate înregistra gândul. Nostim e că oamenii care-și ascultă propriile gânduri sunt uimiți: nu și le recunosc decât parțial și nu le acceptă. Ca și cum gândim fără să știm în ce fel, iar uneori fără să știm ce. Gândurile sunt libere, scapă de sub control chiar gânditorului însuși. [...] Ideea cărții e că, dacă psihograful (un fonograf pentru monologul interior) ar exista, lumea s-ar satura repede de el. În unele cazuri ar putea face bine, dar în multe cazuri ar face rău sau ar fi un inutil mâncător de timp. O observație a unui profesor francez care folosește psihograful este că, ciudat de ușor, omul dorește în gând moartea cuiva, ceea ce nu e însă decât o defulare de moment, nu o dorință reală. Că gândurile, la fel ca vorbele, sunt înșelătoare, iar acest aparat ar fi, la rândul lui, înșelător și că, dacă omului nu i-a fost dat să cunoască gândul semenului, asta are un rost adânc. E mult mai bine așa. (Ioana Pârvulescu, vol. *Întoarcere în secolul 21, Glasul Gândurilor*)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *să-și ascundă gândurile*. **6 puncte**
2. Menționează una dintre modalitățile prin care gândul se poate exprima în literatură. **6 puncte**
3. Precizează un punct slab al psihografului, justificându-ți răspunsul cu o secvență reprezentativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Ioana Pârvulescu afirmă că sensul aforismului *Verba volant, scripta manent* nu se aplică în realitate. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă capacitatea cuvântului de a face rău, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă exprimarea gândurilor în cuvinte este sau nu un proces dificil, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Glasul Gândurilor*, din volumul *Întoarcere în secolul 21*, de Ioana Pârvulescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 puncte**

¹ Dicton latin: Nu este la fel când doi spun același lucru.

² Dicton latin: Vorbele zboară, cele scrise rămân.

³ aforism: cugetare enunțată într-o formă concisă

Probă scrisă la limba și literatura română

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
 - utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. **6 puncte**
- În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.**

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

De ce te-oi fi iubind, femeie visătoare,
care mi te-ncolăcești ca un fum, ca o viță-de-vie
în jurul pieptului, în jurul tâmpelor,
mereu fragedă, mereu unduitoare? [...]

De ce te-oi fi iubind, ochi melancolic,
soare căprui răsărindu-mi peste umăr,
trăgând după el un cer de miresme
cu nouri subțiri fără umbră? [...]

De ce te-oi fi iubind atâta, iubire,
vârtej de-anotimpuri colorând un cer
(totdeauna altul, totdeauna aproape)
ca o frunză căzând. Ca o răsuflare-aburită de ger.

(Nichita Stănescu, *Cântec fără răspuns*)

Notă:

Pentru **conținut**, vei primi **6 puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct, logica înlănțuirii ideilor – 1 punct, ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un roman studiat scris de Liviu Rebreanu sau George Călinescu.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă:

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct, logica înlănțuirii ideilor – 1 punct, abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte, utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografia – 2 puncte, punctuația – 2 puncte, așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Probă scrisă la limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Pagina 1 din 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

Încă din Antichitate, oamenii au meditat la relația gând-cuvânt. Iar cuvintele, adică învelișul concreșcut pe gând, au fost mereu puse în cauză. Dacă-i citești pe antici, îți vine să nu mai scrii niciun rând, ba chiar să nu mai vorbești, atât de mari sunt pericolele care pândesc exprimarea gândurilor prin cuvinte. Răstălmăcirea vorbelor scrise de tine, luarea lor ca scut de către oameni care au scopuri dubioase (celebrul *non idem est si duo dicunt idem*¹), formulările imperfecte, ambigue, și, nu în ultimul rând, folosirea vorbelor tale pe post de arme chiar împotriva ta sau împotriva celor pe care îi iubești. Nici măcar *Verba volant, scripta manent*² nu e adevărat, oricum ai interpreta aforismul³. Dacă nu scrii tu, scriu, oricum, alții, care ți-au auzit vorbele, iar lucrurile scapă și mai mult de sub control. Cuvintele, spune Stendhal, i-au fost date omului ca să-și ascundă gândurile. Scriitorii omniscienți au dovedit adesea valabilitatea acestui aforism, punând în opoziție ce rostesc și ce gândesc personajele. De-a lungul istoriei literaturii, gândul a fost întotdeauna problema. Nu numai problemă filozofică, ci și problemă de tehnică literară. Au apărut nenumărate modalități de a-l exprima, de la banala confesiune la plicticosul monolog interior sau de la stângaceea omnisciență la narațiunea egotistă. Scriitorul s-a luptat până la epuizare cu gândurile personajelor lui. La fel ca în viață, și în literatură gândurile duc greu. [...]

Pe scurt, e vorba de un fizician american care inventează o mașină de citit gândurile. Explicația ar fi că omul, când își rostește monologurile interioare, mișcă ușor coardele vocale, iar un aparat capabil să înregistreze aceste infime oscilații și să le transpună îți poate înregistra gândul. Nostim e că oamenii care-și ascultă propriile gânduri sunt uimiți: nu și le recunosc decât parțial și nu le acceptă. Ca și cum gândim fără să știm în ce fel, iar uneori fără să știm ce. Gândurile sunt libere, scapă de sub control chiar gânditorului însuși. [...] Ideea cărții e că, dacă psihograful (un fonograf pentru monologul interior) ar exista, lumea s-ar satura repede de el. În unele cazuri ar putea face bine, dar în multe cazuri ar face rău sau ar fi un inutil mâncător de timp. O observație a unui profesor francez care folosește psihograful este că, ciudat de ușor, omul dorește în gând moartea cuiva, ceea ce nu e însă decât o defulare de moment, nu o dorință reală. Că gândurile, la fel ca vorbele, sunt înșelătoare, iar acest aparat ar fi, la rândul lui, înșelător și că, dacă omului nu i-a fost dat să cunoască gândul semenului, asta are un rost adânc. E mult mai bine așa. (Ioana Pârvulescu, vol. *Întoarcere în secolul 21, Glasul Gândurilor*)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *să-și ascundă gândurile*. **6 puncte**
2. Menționează una dintre modalitățile prin care gândul se poate exprima în literatură. **6 puncte**
3. Precizează un punct slab al psihografului, justificându-ți răspunsul cu o secvență reprezentativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Ioana Pârvulescu afirmă că sensul aforismului *Verba volant, scripta manent* nu se aplică în realitate. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă capacitatea cuvântului de a face rău, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă exprimarea gândurilor în cuvinte este sau nu un proces dificil, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Glasul Gândurilor*, din volumul *Întoarcere în secolul 21*, de Ioana Pârvulescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 puncte**

¹ Dicton latin: *Nu este la fel când doi spun același lucru.*

² Dicton latin: *Vorbele zboară, cele scrise rămân.*

³ aforism: cugetare enunțată într-o formă concisă

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
 - utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. **6 puncte**
- În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.**

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

De ce te-oi fi iubind, femeie visătoare,
care mi te-ncolăcești ca un fum, ca o viță-de-vie
în jurul pieptului, în jurul tâmpelor,
mereu fragedă, mereu unduitoare? [...]

De ce te-oi fi iubind, ochi melancolic,
soare căprui răsărindu-mi peste umăr,
trăgând după el un cer de miresme
cu nouri subțiri fără umbră? [...]

De ce te-oi fi iubind atâta, iubire,
vârtej de-anotimpuri colorând un cer
(totdeauna altul, totdeauna aproape)
ca o frunză căzând. Ca o răsuflare-aburită de ger.

(Nichita Stănescu, *Cântec fără răspuns*)

Notă:

Pentru **conținut**, vei primi **6 puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct, logica înlănțuirii ideilor – 1 punct, ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un roman studiat scris de Liviu Rebreanu sau George Călinescu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă:

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct, logica înlănțuirii ideilor – 1 punct, abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte, utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografia – 2 puncte, punctuația – 2 puncte, așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.